

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500

149 00 Praha 4, Konstantinova 1500

Identifikátor školy: 600 005 208

Termín konání orientační inspekce: 8., 9., 12. listopadu 2001

Čj.	010 983/01 – 821
Signatura	oa4zv216

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Činnost školy je vymezena Zřizovací listinou MŠMT ČR ze dne 23. 4. 1993. Škola sídlí od svého vzniku (1. 9. 1993) ve vlastní budově. V současné době je zřizovatelem školy Hlavní město Praha se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2.

Škola sdružuje:

1. Gymnázium, kapacita: 640 žáků
2. Školní jídelna, kapacita: 1200 žáků

V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. 2. 1999 škola realizuje tyto obory:

1. 79-41-K/001 Gymnázium, studium denní, délka studia 4 roky
2. 79-41-K/001 Gymnázium, studium denní, délka studia 8 roků

V době konání orientační inspekce ve škole studovalo 233 žáků v osmi třídách čtyřletého studia a 374 žáků ve dvanácti třídách osmiletého studia.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Orientační inspekce byla zaměřena na hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce, základech společenských věd, biologii, chemii, matematice, deskriptivní geometrii, tělesné výchově a na hodnocení podmínek vzdělávání. V ekonomické oblasti byla posuzována personální a mzdová agenda, dále využití prostředků ze státního rozpočtu za rok 2000 určených na učebnice, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Byla provedena kontrola provozu školní jídelny.

Český jazyk a literatura

Předmět je vyučován podle platných učebních dokumentů, vyučující mají vypracované tematické plány, které jsou funkční a slouží jako pracovní materiál pro učitele i pro kontrolu ze strany vedení školy. V jednom maturitním ročníku byla v době konání inspekce probírána meziválečná literatura, pro výuku české a světové literatury 2. pol. 20. st. je tudíž zúžený časový prostor. Témata písemných maturitních zkoušek ve školním roce 2000/2001 i témata k ústní maturitní zkoušce pro letošní rok mají nadstandardní úroveň a jsou vytvářena s perspektivou budoucí státní maturity. Bezprostřední příprava na výuku je velmi dobrá.

Český jazyk a literaturu vyučuje osm učitelů, jeden nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (student 5. ročníku VŠ).

Ve výuce převažuje práce s kopírovanými materiály a sešity, dále s učebnicemi a tabulí. Audiovizuální technika je k dispozici, ve sledované výuce nebyla použita. Sbírká českého jazyka zahrnuje 867 kusů (slovníky, monografie, odborná literatura pro učitele, kazety, diapozitivy), žákovská knihovna 690 titulů krásné a odborné literatury. Knižní fond je registrován počítačově, knihovna sousedí s internetovou studovnou a slouží i pro konání různých akcí (recitační soutěže, autorská čtení atd.) a pro výuku seminářů. Žáci se účastní olympiády v českém jazyce a recitačních soutěží – Pražské vajíčko, Zlatá Hůrka – škola pořádá Toulky Prahou, Lihivy (literárně-historicko-výtvarné pobyty), návštěvy divadel, koncertů, aktivně pracuje Klub mladých diváků. Výuka probíhá ve velmi estetickém prostředí, výtvarné práce žáků jsou nejen v učebnách, ale i na chodbách. Klima ve sledovaných hodinách

bylo příjemné, pracovní.

V samotné výuce převažovaly dva trendy – část hodin byla zaměřena na kreativitu žáků, druhá část probíhala formou kvalitního výkladu. Vyučující prokázali vysokou odbornost, rezervy se objevily ve variabilitě používaných metod. V převážné části výuky byl žákům poskytnut prostor pro samostatnou práci a vyjadřování názorů, vzhledem k jejich pasivitě však převažovala činnost učitelů. Žáci jsou zvyklí pracovat s domácími úkoly, referáty a sami si v průběhu výuky pořizují zápisy do sešitů, úroveň zápisů je však různorodá a nesvědčí o systematické kontrole těchto studijních materiálů. Ve většině hodin bylo pracováno s texty, ale jejich rozbor občas zůstal na vyučujících (výjimkou byla příkladná hodina literárního semináře).

Zájem učitelů o předmět a jejich erudovanost jsou významnými motivačními stimuly pro žáky. Velmi časté je využívání mezipředmětových vztahů a společenských a kulturních souvislostí (dějepis, výtvarná výchova). Vzhledem ke čtvrtletní klasifikaci probíhalo zkoušení především písemnou formou. Rezervy jsou v průběžné zpětné vazbě (kontrola zápisů a ověřování pochopení učiva), závěrečné shrnutí bylo vždy prováděno.

Pro oblast interakce je typická velmi dobrá komunikace učitelů a jejich sympatický přístup k žákům, kteří vytvořený prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností využívají jen průměrně. Klidný průběh výuky vylučoval stresové situace (i při zkoušení), vztah žáků k učitelům je založen na důvěře a přirozeném respektu.

Výuka předmětu český jazyk a literatura je velmi dobrá.

Základy společenských věd (občanská výchova)

Výuka probíhá podle generalizovaného učebního plánu, ve dvou ročnících je hodinová dotace zvýšena, v posledních dvou ročnících studia je zaveden volitelný předmět - seminář ze základů společenských věd. Učitelé mají vypracované časové plány, je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky, v rámci každého ročníku je učivo dobře rozloženo. Na škole pracuje komise společenskovedních předmětů, která organizuje nabídku doplňujících programů v souladu s probíranými celky (přednášky a besedy o problematice prevence sociálně patologických jevů, formování právního vědomí, exkurze atd.). Maturitní témata jsou zpracována formou problémových okruhů, podporují samostatné myšlení.

Ze dvou vyučujících jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (v době konání inspekce byla v pracovní neschopnosti), druhý učitel v současné době dokončuje studium příslušného směru na VŠ. V rámci dalšího vzdělávání se učitelé seznamují s novými náměty pro práci se žáky. Ve škole je k dispozici video (v době inspekce nebylo použito) a odborné publikace ve školní knihovně.

Ve sledovaných třídách byl (až na jednu výjimku) dodržen časový plán. Stavba vyučovacích jednotek odpovídala požadavkům na výuku předmětu. Převládá řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce, pojmy byly správně vyvozovány. V hodinách byl kladen důraz na mezipředmětové vztahy, na praktické aspekty učiva, na výchovu k občanství, žáci byli motivováni vlastními zkušenostmi. Všichni měli prostor pro prezentaci svých názorů, učitel dbal na obsahovou i formální správnost projevu, ve třídě nebyl dominantním prvkem, pouze řídil samostatnou práci žáků. Metody a formy zvolené při výuce základů společenských věd a občanské výchovy byly pro žáky motivující, adekvátní věku a vzhledem k cílům předmětu vysoce efektivní.

Významným motivačním faktorem je realizace celoročního projektu, který prohlubuje dané učivo. Projekt zpracovávají žáci ve skupinách, témata si zvolili po dohodě s učitelem. Jednotlivé dílčí úkoly jsou plněny v souvislosti s probíranou látkou a průběžně vyhodnocovány.

Žáci byli vedeni i při domácí přípravě k využívání moderních technologií (internet, elektronická pošta) a učili se čerpat z různých pramenů (včetně jejich správné citace). V době konání inspekce učitel ve třídách hodnotil zpracování první části celoročního projektu, v jedné třídě byly vědomosti ověřovány formou testu ze znalosti pojmů. Hodnocení bylo adekvátní, vždy zdůvodněné a motivující.

Učebnice se v hodinách nevyužívala, žáci si pořizovali samostatně zápis do sešitů. Úroveň poznámek byla nevyrovnaná, chyběla názorná práce na tabuli. Sešity nebyly od začátku roku učitelem kontrolovány. Vzhledem k organizaci vyučovací jednotky (převládala samostatná práce žáků) se ne vždy podařilo v závěru shrnout učivo, nicméně zpětná vazba fungovala během celé hodiny. Učitel vytvářel svou osobností ve třídě příznivé klima, komunikace a interakce probíhala na vysoké úrovni.

Předmět je ve sledované oblasti hodnocen jako velmi dobrý.

Biologie

Výuka předmětu probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Časová dotace je posílena v některých ročnících o jednu hodinu vzhledem ke generalizovanému učebnímu plánu (GUP). Učitelé mají zpracované tematické plány, v nichž však nejsou zařazena učebními osnovami předepsaná laboratorní cvičení. 1. ročníky osmiletého studia mají zavedena pravidelná laboratorní cvičení. Seminář z biologie si mohou v tomto školním roce volit žáci 4. ročníků čtyřletého studia. Výukové cíle odpovídají složení tříd i standardu vzdělávání. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Výuka je doplňována exkurzemi – např. Hrdličkovo muzeum, Národní muzeum, zoologická, botanická a dendrologická zahrada. Žáci se pravidelně zúčastňují školního kola biologické olympiády, soutěže Poznej a chraň pražskou přírodu. Témata pro ústní maturitní zkoušku zahrnují v požadovaném rozsahu učivo platných osnov. Příprava pedagogů na výuku byla většinou pečlivá a promyšlená.

Biologii vyučují čtyři učitelé, všichni splňují odbornou a pedagogickou způsobilost, někteří působí též jako fakultní učitelé. Vyučování probíhá v upravených kmenových třídách a odborné učebně zaměřené k danému předmětu. Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré – v odborné učebně mají učitelé k dispozici moderní didaktickou techniku (snímací kamera, televize, video, zpětný projektor). Laboratorní práce v 1. ročníku osmiletého studia jsou realizovány v menší laboratoři s odpovídajícím vybavením (např. dostatečný počet kvalitních mikroskopů). Potřebné názorné pomůcky, videotéka, soubory fólií i diapozitivů a odborná literatura jsou uloženy zejména v kabinetu biologie, jiné v odborné učebně a laboratoři.

Organizace výuky byla ve většině vyučovacích jednotek na velmi dobré úrovni. V hospitovaných hodinách se střídal frontální výklad učitelů s řízeným dialogem. Výklad nového učiva navazoval na předchozí znalosti a zkušenosti žáků, byl srozumitelný, věcně správný s využitím mezipředmětových vztahů. Výukové cíle respektují věkové složení tříd. Využití učebních pomůcek, nákresů a didaktické techniky (video, zpětný projektor, snímací kamera) bylo - s jednou výjimkou - vzhledem k probíranému učivu velmi dobré. Učitelky zadávaly problémové otázky, k jejichž řešení žáci využívali jednak předchozích znalostí, jednak dalších zdrojů informací (odborné literatury, televize apod.). Vhodně volené názorné ukázky umožňovaly vyvozování logických souvislostí s ohledem na dosavadní zkušenosti žáků. Žáci nižších ročníků o dané problematice se zájmem diskutovali. V jednom případě nebyl splněn deklarovaný cíl, výuka postrádala dynamiku, nebyl zřejmý přechod od opakování (bez zhodnocení práce žáků) k výkladu nové látky, efektivita využití vyučovacího času nebyla příliš vysoká. V některých hodinách chybělo závěrečné shrnutí učiva.

Laboratorní práce v 1. ročníku osmiletého studia vhodně propojily teoretické poznatky s praktickými. Téma navazovalo na učivo probírané v hodinách teorie. Činnost žáků byla

přesně stanovena, učitelka ji pozorně sledovala a poskytovala odborné rady. Žáci byli nabádáni k dodržování bezpečnostních zásad při práci v laboratoři. Výsledky pozorování zaznamenali do protokolů, jež byly učitelkou zkontrolovány a slovně zhodnoceny. Praktické dovednosti žáků (práce s mikroskopy) byly na velmi dobré úrovni, všichni pracovali s výrazným zájmem. Žáci jsou od nejnižších ročníků vedeni k samostatnému pořizování

zápisu, za upravené sešity jsou učitelé chváleni. K posílení motivace slouží i zapojování žáků do soutěží. Jejich znalosti jsou ověřovány zejména písemnou formou, ústní zkoušení u tabule bylo objektivní s odpovídající náročností.

Verbální projev učitelů je velmi dobrý a jejich vztah k žákům přátelský. Sledovaná výuka probíhala ve vstřícné atmosféře, žáci měli prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, ne vždy ho však využívali.

Výuka biologie je hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie

Časová dotace předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu. Zpracované tematické plány vycházejí z učebních osnov, nejsou však v nich zahrnuta předepsaná praktická laboratorní cvičení, i když jsou konána. Negativním zjištěním je skutečnost, že některé hodiny odpadly (Osobnostní kurz – týdenní, návštěva archivu - třída 5.A). Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je plynulá. Pro žáky 4. ročníků čtyřletého studia je realizován seminář z chemie. Výuka je doplňována exkurzemi – např. Den otevřených dveří AV ČR - besedami a přednáškami – Jaderná energie a JETE. Učitelé připravují pro žáky školní kolo chemické olympiády, úspěšní řešitelé postoupili ve školním roce 2000/2001 do obvodního (1. místo) a městského kola (4. místo). Vlastní příprava vyučujících na sledované hodiny byla na velmi dobré úrovni.

Chemii vyučují čtyři učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Někteří vedou odborné praxe studentů PedF UK a PřF UK. Vyučování probíhá v kmenových třídách a odborné učebně, která je upravena i jako chemická laboratoř (s funkční digestoři). Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Učitelé mají k dispozici potřebnou didaktickou techniku i názorné učební pomůcky. Vybavení chemické laboratoře umožňuje realizaci předepsaných laboratorních cvičení.

Členění a řízení výuky bylo ve sledovaných hodinách promyšlené a náročnost učiva odpovídala složení tříd i standardu vzdělávání. Výklad navazoval na předchozí učivo, byl srozumitelný, úroveň odpovídala danému typu školy. Většina sledované výuky se vyznačovala dobrou metodickou strukturou, žáci nebyli pasivními posluchači výkladu, důraz byl kladen na vyvozování vztahů, pochopení souvislostí, zobecnění probíraných jevů, na aplikaci učiva v praxi i využití mezipředmětových vztahů. Učivo bylo doplňováno řadou konkrétních příkladů. Frontální výuka byla kombinovaná s prací jednotlivých žáků u tabule i se samostatnou prací. Učitelé jim umožňovali řešit úkoly individuálním tempem. Žáci byli vedeni k vlastním formulacím závěrů, které byly postupně upřesňovány. Při výuce byly použity strukturní modely chemických látek, materiály připravené učiteli, zpětný projektor, destilační aparatura, učebnice a periodická soustava prvků. S učebnicemi pracují žáci ve škole i při domácí práci. Bylo využito metody práce s chybou a otázky učitelů byly zaměřeny na pochopení vztahů a jejich aplikaci.

Čas v hodinách byl efektivně využit. Velmi dobrá byla vstupní i průběžná motivace. Orientační opakování navazovalo na probírané učivo, ne vždy byla práce žáků průběžně hodnocena. Prověřování znalostí uskutečňují učitelé formou orientačního zkoušení (některými vyučujícími hodnoceno slovně či známkami), ústního zkoušení u tabule (méně často), a především písemně. V některých hodinách byli žáci vhodně motivováni, učitelé prověřovali výchozí znalosti a

pochopení zadávaných úkolů. Učitelům se částečně daří zapojovat žáky do vyučování (zájem o předmět není, zvláště u některých vyšších ročníků, příliš velký), ti mají dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru a v části hospitované výuky ho, především v nižších ročnících, využívali. Ve sledovaných hodinách panovala přátelská atmosféra, vyučující mají přirozenou autoritu.

Výuka chemie je hodnocena jako velmi dobrá.

Blok předmětů (Matematika, Deskriptivní geometrie)

Časová dotace výuky ve sledovaných předmětech odpovídá schváleným učebním plánům. Výuka matematiky je posílena z disponibilních hodin. Deskriptivní geometrie je vyučována jako volitelný předmět v historii školy poprvé, tematický plán je v souladu s platnou osnovou předmětu. Učební osnovy jsou rozpracovány v tematických plánech do jednotlivých ročníků, k obsahové duplicitě nedochází, kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Ve třetím a čtvrtém ročníku vyššího stupně gymnázia jsou v rámci volitelných předmětů realizovány předměty matematika a seminář z matematiky. Dvouletý volitelný předmět matematika zohledňuje v osnovách schválených ředitelem školy zejména rozšiřující učivo, jednoletý volitelný předmět seminář z matematiky je pojat jako příprava k maturitě a k přijímacímu řízení na vysoké školy. Maturitní otázky z matematiky odpovídají svou strukturou i obsahem osnovám matematiky pro gymnázia. Žáci školy se zúčastňují matematických soutěží (Matematická olympiáda, Pythagoriáda, Klokán).

Odborná i pedagogická způsobilost všech devíti vyučujících matematiky je v souladu s platnou vyhláškou. Škola má k dispozici dostatek vhodných prostor splňujících psychohygienické požadavky. Vzdoba tříd má vysokou estetickou úroveň a vytváří podnětné prostředí pro výuku. I přes nedlouhou existenci školy je vybavení pomůckami, literaturou, didaktickou a výpočetní technikou na velmi dobré úrovni. Pro výuku deskriptivní geometrie jsou používány pracovní sešity. Správné řešení úloh z těchto materiálů je prezentováno užitím snímací kamery.

Výuka matematiky byla sledována u osmi vyučujících. Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Odlišný přístup byl volen u žáků nižšího stupně osmiletého gymnázia, didaktické zásady byly v souladu s metodami práce s touto věkovou kategorií na základní škole. Výuka byla realizována klasickým způsobem převážně za aktivní spolupráce třídy. Ve většině hodin pracovali žáci s učebnicí a dalšími písemnými materiály připravenými vyučujícími. Individuální přístup byl samozřejmostí, organizace výuky umožňovala žákům úspěšné uplatnění, byl jim dán prostor pro vyjádření vlastního názoru i pro použití alternativních postupů. Ve všech sledovaných hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně.

Žáci byli při všech vhodných příležitostech výrazně motivováni příklady z praxe. Ve většině výuky bylo prováděno orientační zkoušení s převážně pozitivním hodnocením, případné chyby byly analyzovány.

Ve všech sledovaných hodinách bylo patrné vzájemné respektování žáků a učitelů. Byl vytvořen prostor pro diskusi, pouze v jedné ze sledovaných hodin byla nedostatečně rozvíjena vyjadřovací schopnost žáků. Verbální i neverbální komunikace většiny vyučujících byla velmi dobrá.

Celkově je výuka matematiky a deskriptivní geometrie hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Předmět je vyučován podle platných učebních dokumentů, v 1. ročnících je týdenní hodinová

dotace posílena o jednu hodinu. Vyučující mají vypracované tematické plány, které korespondují s obsahem osnov a slouží k plánování i kontrole výuky. Škola každoročně pořádá lyžařské (pro sekundu a 1. ročník čtyřletého studia) a sportovně-turistické kurzy (pro tercii a 3. ročník). Škola je dále členem AŠSK a podílí se sportovně i organizačně na řadě soutěží – Poprask, Cross Cup, futsalová liga atd.

Předmět vyučují čtyři vysokoškolsky vzdělaní učitelé. Pro výuku jsou k dispozici dvě tělocvičny (větší o rozměrech basketbalového hřiště, menší volejbalového) a posilovna, vybavení náradím a náčiním je průměrné. Rozsáhlý venkovní prostor je nevyhovující, neboť vzhledem k nedořešeným restitučním nárokům nemůže ředitel školy přistoupit k úpravám a rekonstrukci areálu. V hodinách tělesné výchovy dívek byla velmi vhodně používána reprodukováná hudba. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, často byly zařazovány relaxační prvky. Při některých činnostech (prosná) bylo tempo výuky nižší.

Struktura hodin učitelů (basketbal) byla velmi podobná, stejně tak hodiny učitelek (aerobik, gymnastika). To svědčí o koordinovaném přístupu k výuce, na druhé straně se ale projevuje určitý stereotyp v metodice. U dívek byla vysoká efektivita při aerobiku, nižší při cvičení na stanovištích, u chlapců nižší v úvodních částech hodin, vyšší při herních činnostech. Zásady bezpečnosti byly dodržovány, občas byly opomíjeny chyby žáků (aerobik, kotoul, driblink). V malé míře byla využita soutěživost, přestože se, zejména při košíkové, nabízela. Vynikající bylo spojení s hudbou při nácviu sestavy v prostných, kdy byl rozvíjen cit pro harmonii a estetické vyjádření pohybu.

Všichni vyučující uplatňovali individuální přístup, motivační bylo i časté názorné předvádění cviků. Míra stimulace souvisela s organizací a druhem činnosti, u dívek byla nejvyšší při cvičení s hudbou, u chlapců při hře (miniturnaje v basketbalu). Hodnocení v průběhu výuky bylo časté, převážně kladné.

K pozitivně laděné interakci přispíval neustálý verbální doprovod učitelů a již zmíněné předvádění většiny pohybových dovedností. V průběhu sledované výuky nebyly zaznamenány negativní projevy, žáci respektovali pravidla komunikace a podíleli se na kvalitní interakci učitel – žák.

Výuka tělesné výchovy je velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Úroveň výuky všech sledovaných předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Škola zahájila provoz ve školním roce 1993/94 původně jako čtyřleté gymnázium. Po zařazení osmiletého studia jsou přijímány vždy dvě primy tohoto typu studia. V současné době je nejvyšším ročníkem osmiletého cyklu sexta (6. ročník osmiletého studia). Hlavním stanoveným cílem vzdělávání v obou typech gymnázia je příprava žáků na vysokoškolské studium. Vypracovaná koncepce je postupně naplňována. Roční plán práce je zpracován, je průběžně kontrolován a rozpracováván do podrobných týdenních plánů práce. Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Výuka probíhá podle generalizovaného učebního plánu pro gymnázia, který schválilo

MŠMT ČR s platností od 1. 9. 1999, čj. 20 594/99 – 22 (osmiletý studijní cyklus), čj. 20 595/99 – 22 (čtyřletý studijní cyklus). Ve čtvrtých ročnících čtyřletého studia je výuka realizována podle učebního plánu schváleného MŠMT ČR v roce 1995 s platností od 1. 9. 1996 pod čj. 25 049/95 – 21 - 23. Osnovy jsou rozpracovány do tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Nabídka volitelných předmětů (konverzace v anglickém jazyce, francouzská konverzace, verbální a neverbální komunikace a další) odpovídá zájmu žáků i pedagogickým a finančním možnostem školy. Nepovinné předměty nejsou realizovány. Žáci se specifickými poruchami učení i fyzicky postižení jsou běžně integrováni do tříd, o individuální studijní plán nebylo do doby konání orientační inspekce ze strany zákonných zástupců žádáno.

Oblast plánování je hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Vedení školy pracuje ve složení ředitel, statutární zástupkyně a zástupce. Řídící kompetence mají jasně vymezeny. Ve škole jsou ustanoveny předmětové komise, které se svými náměty a připomínkami podílejí na stanovení konkrétních výukových cílů. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Dokumentace školy je vedena v souladu s platnými předpisy. Přijímací řízení pro školní rok 2001/2002 se uskutečnilo v termínech stanovených MŠMT. Do dvou prim osmiletého studia bylo přijato 60 žáků, do prvního ročníku čtyřletého studia bylo přijato po obou kolech 29 žáků. V odvolacím řízení vyhověl odbor školství MHMP navíc dvěma uchazečům o osmileté studium a dvěma uchazečům o čtyřleté studium, čímž byl překročen povolený počet 30 žáků. Informační systém školy vzhledem k vyučujícím i žákům je promyšlený a funkční. Důležité informace jsou zveřejňovány na nástěnkách ve sborovně i na chodbách školy. Ochrana osobních údajů žáků i pracovníků je zajištěna. Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu i chování na třídních schůzkách (čtyřikrát ročně, u prvních ročníků probíhá pravidelně informativní schůzka po přijetí žáků). Prezentace školy na veřejnosti je rozsáhlá (dny otevřených dveří, články v místním i celostátním tisku, vystoupení v televizních pořadech, poezie studentů apod.). Výroční zpráva školy obsahuje všechny předepsané informace, v hodnotících kapitolách převážně pozitivního charakteru. Plán vnitřní transformace školy je v ní specifikován (naplnění osmiletého studia – všech ročníků ve školním roce 2003/2004, stabilizace počtu přijímaných tříd čtyřletého studia).

Oblast organizování je hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy vytváří podmínky pro uplatnění iniciativy pracovníků, respektuje jejich názory (např. výběr vzdělávacích akcí). Ředitel školy má vypracovaný promyšlený systém hodnocení zaměstnanců. Preferuje demokratický způsob řízení a vedení pracovníků, což se mj. projevuje delegováním některých kompetencí na předsedy a členy předmětových komisí. Osobní příplatky se přidělují na základě dosahovaných kvalitních výsledků, při plnění většího rozsahu pracovních úkolů atd. (jsou přehodnocovány měsíčně). V případě neplnění uložených úkolů jsou odebrány. Za jednorázové akce nad rámec běžných pracovních povinností jsou udělovány mimořádné odměny. S kritérii a dalšími podrobnostmi z oblasti hmotné zainteresovanosti jsou pracovníci seznámeni. Případné problémy řeší ředitel školy nejčastěji formou osobního pohovoru, v případě závažnějšího rázu vytýkacím dopisem. Pracovníci jsou motivováni nejen finančně, ale i morálně (např. udělení pochvaly na pedagogické radě).

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se účastní řady školení pořádaných Pedagogickým centrem (učitelé biologie, chemie, českého jazyka, základů společenských věd, matematiky, fyziky, tělesné výchovy), vysokými školami (např. odborné

exkurze v rámci vzdělávacích akcí PŘF UK). Ve všech předmětových komisích učitelé průběžně sledují nové informace ve svém oboru. Někteří se nad rámec svých povinností věnují školním i mimoškolním aktivitám (oblast přírodních věd, pořádání sportovních akcí atd.). Jeden učitel dokončuje studium PedF UK, další vyučující zahájila studium angličtiny na PedF UK. Přibližně 15 učitelů navštěvuje vzdělávací akce “Nové komunikační metody” pořádané PPP Praha 4, v prosinci se zúčastní 15 pedagogů semináře “Základy efektivní komunikace” (se zaměřením na drogovou problematiku).

Začínající pedagogové mají určeného uvádějícího učitele (v letošním školním roce pro ZSV, ČJL, AJ, M, F).

Sebehodnocení školy je prováděno pravidelně při zpracování a projednání výroční zprávy (jako podklady jsou využívány zprávy z jednotlivých předmětových komisí), částečně se uskutečňuje v průběhu pedagogických rad a při setkáních se zástupci veřejnosti. Pro zájemce z řad žáků jsou zajišťovány srovnávací testy Scio a Kalibro.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém vychází z demokratického stylu řízení, které vytváří širší mantinely pro aktivitu pracovníků, na druhé straně dodržování stanovených pravidel striktně vyžaduje. Oblasti kontroly jsou zahrnuty i v Koncepci rozvoje školy, nejdůležitější je však interní dokument Roční kalendář školy, který po měsících a zcela jasně vymezuje kontrolní činnosti pro všechny úseky provozu školy – pedagogická dokumentace, informační systém, upravenost školy, plnění plánu hospitací, plnění osnov, práce výchovného poradce, provoz školní jídelny, BOZP, hygiena atd. Písemné záznamy o provedených kontrolách vedeny nejsou (ani v zápisech z provozních a pedagogických porad), dle zjištěných skutečností v průběhu inspekce jsou kontrolní mechanismy funkční, rezervy byly shledány v oblasti hospitační činnosti.

Ve vedení pedagogické dokumentace byly drobné formální nedostatky odstraněny v průběhu orientační inspekce. Třídní knihy a třídní výkazy jsou pravidelně sledovány zástupcem ředitele, adresné lístečky obsahují i motivační pochvalné poznámky. Práce předmětových komisí je kontrolována namátkovými náhledy do zápisů a především pohovory s pracovníky, stejná metoda je uplatňována i při projednávání případných problémů.

Hospitační činnost vykonává pouze ředitel školy. Má vypracovaný Plán hospitací na školní rok 2001/2002, předložil 16 hospitačních záznamů za loňský školní rok a 3 za letošní (do doby konání inspekce). Záznamy obsahují popis průběhu hodin a metodické poznámky, hodnocení je převážně kladné. Vzhledem k inspekčním zjištěním (menší variabilita metod, rozdílná úroveň vedení zápisů v sešitech) je počet hospitací nízký.

Při hodnocení práce pedagogů je vedle hospitací nejvýznamnějším hlediskem nadstandardní práce pro školu, a především vztah k výuce a žákům. Evaluačními nástroji pro hodnocení výsledků učení jsou maturitní zkoušky, srovnávací testy z českého jazyka a matematiky v kvartě osmiletého studia, pro sledování klimatu školy využívá ředitel příležitostně neformální hovory se žáky.

Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Gymnázium v roce 2000 nepřekročilo celkový závazný ukazatel NIV, příspěvek ze státního rozpočtu uhradil 72,16 % provozních nákladů školy. Rozdíl byl pokryt výnosy z hlavní činnosti školy, převážně za poskytování služeb a tržbami za stravné od jiného školského subjektu. Škola neměla v roce 2000 záporný hospodářský výsledek.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace byly v roce 2000 dodrženy včetně stanoveného počtu zaměstnanců. Kontrolovaní zaměstnanci byli správně zařazeni do platových tříd a platových stupňů. Vnitřní platová směrnice obsahuje kritéria pro výplatu nenárokových složek platu v souladu s platnými předpisy. Nenárokové složky platu byly ve sledovaném období vyplaceny v poměru 81 % osobní příplatky a 19 % odměny. Celkem činily 40 % tarifních platů. Tvorba a čerpání FKSP byly v souladu s platnými předpisy.

Hodnocení efektivnosti čerpání ONIV

Prostředky ze státního rozpočtu určené na úhradu ostatních neinvestičních výdajů byly celkově vyčerpány v souladu s poslední úpravou rozpočtu školy. Náklady na nákup učebnic, knih a učebních pomůcek vzrostly oproti původní finanční rozvaze více než trojnásobně a výdaje na vzdělávání zaměstnanců byly čerpány v plánované výši. Gymnázium svůj areál sdílí s dalšími subjekty, kterým přeúčtovává příslušnou část provozních nákladů.

Hodnocení efektivnosti čerpání účelových prostředků

Účelové prostředky byly škole dodatečně přiděleny v rámci ONIV na zasklení tělocvičen, což bylo včetně vyúčtování dotace řádně provedeno.

Hodnocení efektivnosti čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky nebyly v roce 2000 gymnáziu přiděleny.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření byla za rok 2000 vypracována jako ekonomická část Výroční zprávy gymnázia za školní rok 2000/2001. Obsahuje číselný přehled vybraných položek příjmů a výdajů s rozsáhlým komentářem k jednotlivým ukazatelům.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky ze státního rozpočtu přidělené škole v roce 2000 byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům využity efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Současná povolená kapacita školní jídelny je 1 200 jídel. Prohlídkou kuchyně bylo zjištěno, že má velmi dobré prostorové možnosti, ale zastaralé vybavení, zejména pracovní plochy stolů jsou opotřebované. V roce 1999 byl schválen investiční záměr na její rekonstrukci a modernizaci v hodnotě 20 mil. Kč a měl by být realizován co nejdříve. Zvláštností jsou dvě výdajová místa, jedno pro základní školu a druhé pro gymnázium. Jídelní lístek obsahuje denně polévku, jedno hlavní jídlo a existuje možnost nahradit jej zeleninovým talířem, což využívá asi 10 % strávníků. Zaplacení stravného se prokazuje klasickými stravenkami. Možnost odhlášky a další stravovací pravidla jsou stanovena řádem školní jídelny, který je veřejně přístupný.

Kontrolou spotřebních košů za měsíc květen a říjen 2001 nebyl zjištěn nesoulad v plnění výživových norem. Využití finančních normativů na nákup potravin vyhodnocuje vedoucí ŠJ denně a měsíčně, úspory a provaření byly minimální, ve sledovaném období se vyrovnaly.

Všichni zaměstnanci ŠJ mají platné zdravotní průkazy, kontrolou prostor kuchyně, skladů a soc. zázemí bylo zjištěno, že jsou dodržovány zásady provozní a osobní hygieny při výrobě a uvádění potravin do oběhu.

ZÁVĚR

Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Učební plány jsou rozpracovány do čtyřletého i do osmiletého studijního cyklu. Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků je provedeno a nedochází k obsahové duplicitě. Materiální podmínky jsou velmi dobré, vzhledem ke krátké historii školy je i vybavení školy pomůckami a audiovizuální technikou na velmi dobré úrovni. Výuka probíhá v esteticky upravených učebnách, zvláštní pozornost si zaslouží výzdoba chodeb. Společenské vystupování a kultura projevu žáků jsou na velmi dobré úrovni.

Kladem školy je kvalitní pedagogický sbor s nízkým věkovým průměrem. Pro samotnou výuku je typická vysoká míra odbornosti, v některých předmětech se projevila menší variabilita forem a metod práce. Ve značné míře je využíváno poznatků žáků, jejich životní zkušenosti jsou v největší možné míře při výuce prakticky aplikovány. Na velmi dobré úrovni jsou vyjadřovací schopnosti žáků, ne vždy je však jimi využíván prostor pro samostatnou práci a vyjadřování vlastních názorů. Interakce mezi učiteli a žáky je založena na vstřícnosti a partnerském přístupu.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Koncepce školy směřuje k hlavnímu vytčenému cíli – přípravě žáků ke studiu na vysoké škole. Tomu odpovídá nabídka a realizace volitelných předmětů. Organizační struktura školy je funkční, svými náměty a připomínkami se podílejí na stanovení konkrétních výukových cílů předmětové komise. Motivování pracovníků je uskutečňováno morální i finanční cestou, velmi dobré je i zapojení učitelů do vzdělávacích akcí. Kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni, jisté rezervy byly zaznamenány v hospitační činnosti vedení školy (nízká četnost), do doby orientační inspekce ji vykonával pouze ředitel školy.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

Prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly v roce 2000 využity v souladu s platnými předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Pedagogická dokumentace školy ve smyslu §38 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.13 701/99 - 21 ze dne 17. 9. 1999
- Zřizovací listina MŠMT ČR čj. 15 201/93 - 26 ze dne 23. 4. 1993 s dodatky
- Zřizovací listina HMP, Praha 1, Mariánské nám. 2
- Záписy z pedagogických a provozních porad, z předmětových komisí, porad vedení školy
- Materiály školy (plán práce, týdenní plány práce, plán práce předmětových komisí, plán hospitací, měsíční plány, organizační řád, plán kontrolní činnosti, pracovní řád, směrnice o ochraně majetku, interní pokyny ředitele školy aj.)
- Protidrogová prevence - dokument
- Vnitřní platový předpis
- Seznam volitelných předmětů
- Výroční zpráva o činnosti školy včetně zprávy o hospodaření
- Koncepce rozvoje školy
- Roční kalendář školy
- Tematické plány sledovaných předmětů
- Záписy Kontrola třídních knih a Kontrola třídních výkazů
- Hospitační záznamy ředitele školy (2000/2001, 2001/2002), hospitační záznamy ČŠI
- Maturitní písemné práce 2000/2001 z ČJL, témata k ústní maturitní zkoušce 2001/2002 ze sledovaných předmětů
- Kopie rozhodnutí MHMP o odvolacím řízení proti nepřijetí do 1. ročníku čtyřletého i osmiletého studijního cyklu
- Kritéria pro stanovení nenárokových složek platu (osobních příplatků a odměn) a zvláštního příplatku pedagogických zaměstnanců
- Závěrkové výkazy (UČ PO 3-02 a 4-02) za rok 2000
- Resortní výkaz výnosy a náklady za rok 2000
- Účtová osnova pro rok 2000, finanční rozvaha na rok 2000
- Osobní spisy vyučujících sledovaných předmětů
- Tabulky Spotřební koš za květen a říjen 2001
- Vyúčtování ŠJ za květen a říjen 2001
- Pokladní kniha od roku 2000 a vybrané pokladní doklady
- Kniha došlých faktur za rok 2000 a vybrané faktury
- Záписy z kontrol Městské hygienické stanice
- Dokument o schválení investičního záměru rekonstrukce ŠJ

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jarmila Burešová, CSc.	J. Burešová, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Bílková	J. Bílková, v.r.
	Mgr. Hana Řeháková	H. Řeháková, v.r.
	PaedDr. Vladimír Tenčl	V. Tenčl, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Petr Adámek

V Praze dne 10. prosince 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 14. 12. 2001

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

RNDr. Jan Peřina – ředitel školy

J. Peřina, v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: MHMP, odbor školství	2002-01-04	010 25/02-821
Zřizovatel	dtto	dtto

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.